

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.570/2017/4.

A tanács tagjai: Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke
Dr. Bors Szilvia előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

A felperes képviselője: kamarai jogtanácsos

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: közalkalmazotti illetménykülönbözet megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Egri Törvényszék 2.Mf.20.114/2017/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.41/2017/9.

Rendelkező rész

A Kúria az Egri Törvényszék 2.Mf.20.114/2017/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes az alperesnél állt közalkalmazotti jogviszonyban, alapfokú besorolású munkakörben.
- [2] Az Egri Törvényszék a felek között a 2016. év előtti időszakra illetménykülönbözet (a jelenlegivel azonos) tárgyban korábban folyt munkaügyi perben hozott 2.Mf.20.397/2016/4. számú jogerős - és a Kúria Mfv.II.10.090/2017/4. számú ítéletével hatályában fenntartott - ítéletében megállapította, hogy a felperes 2015. évi illetménye 125.900 forint helyesen a 2014. évi illetményösszegre tekintettel (105.000 forint + 24.400 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrész), melynek figyelembe vételével az alperest 2015. december 31-ig fennálló illetménykülönbözet megfizetésre kötelezte.
- [3] Az alperes - még az előbbi per alatt - az akkori perben sérelmezett intézkedése alapján, a 2015. január 15-én kelt intézkedésében a

felperes illetményét 2015. január 1-jétől akként állapította meg, hogy a garantált illetménye 76.418 forint és a garantált bérminimumra (helyesen: a minimálbérre) történő kiegészítése 28.600 forint, így a felperes összesen kerekítve 105.000 forint illetményben részesült, amely mellett 2015. július 1-jétől rendvédelmi ágazati pótlékot kapott. Az alperes a felperest 2016. január 15-én kelt intézkedésében besorolta 2016. január 1-jétől az A fizetési osztály 8 fizetési fokozatába, ahol garantált illetményét 77.798 forintban, a minimálbérre történő kiegészítést 33.202 forintban, a garantált összegben felüli - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészét 6.079 forintban állapította meg, így a felperes összesen 117.079 forint illetményben részesült a rendvédelmi ágazati pótlék mellett. Az alperes a felperes illetményét a 10000-170/496-2/2016. mi határozatszámú intézkedésével módosította, amely alapján 2016. november 1-jétől garantált illetményét 77.798 forintban, minimálbérre történő kiegészítését 33.202 forintban, a garantált összegben felüli - a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészét 33.352 forintban állapította meg, így összesen 144.352 forint illetményben részesítette, amelyen felül a felperes rendvédelmi ágazati pótlékot kapott.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] A felperes módosított kereseti kérelmében a 2016. január 1-jétől 2016. október 31-ig terjedő időtartamra illetménykülönbözet megfizetésére kérte kötelezni az alperest. 2016. évekre nem vitatta, hogy garantált illetménye a minimálbér összegének figyelembevételével került kiegészítésre, azonban a közalkalmazott illetménye nem csökkenthető egyoldalúan, így a felperes a 2015. évre jogszabály szerint járó, az Egri Törvényszék ítéletében megállapított 125.900 forint illetményösszeg és az alperes 2016. években folyósított illetménye közötti havi 8.821 forint illetménykülönbözetre jogosult középidoarányos kamattal és perköltséggel együtt.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte perköltsége megállapítása mellett, az összegszerűséget nem vitatva. Álláspontja szerint a felperes illetménye elérte a minimálbér összegét 2016-ban. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 21.§ (3) bekezdés helyes értelmezése alapján jogszerűen sorolta hozzá a garantált illetményhez a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt. A Kjt. szerinti garantált illetményhez viszonyította a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt és nem a kormányrendeletben meghatározott összeghez, ezzel nem követett el jogszabálysértést, hiszen az alapot a Kjt. törvényi besorolása szerinti illetménye adja. A felperes korábbi tényleges illetményéhez képest 2016-ban csökkenés nem történt.

Az első- és a másodfokú ítélet

- [6] Az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.41/2017/9. számú

ítéletével az alperest 88.200 forint illetménykülönbözet, valamint 2016. június 1-jétől járó kamata megfizetésére kötelezte 10.000 forint perköltség viselése mellett.

- [7] Ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy a bíróság jogerős ítélete a felperes tekintetében megállapította, hogy a felperest 2015. évre 125.900 forint - pótlékok nélküli - illetmény illeti meg. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató egyoldalú intézkedésével megvonhatja, csökkentheti, de csak addig a mértékig, hogy a közalkalmazott illetménye összességében ne csökkenjen a Kjt. 24.§ (2) bekezdése alapján alkalmazandó a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 58.§-a szerint, így az alperes a 2016. évre előterjesztett illetménykülönbözet megfizetésére köteles.
- [8] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Egeri Törvényszék 2.Mf.20.114/2017/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest 5.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.
- [9] A törvényszék rögzítette, helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a felperest megillető illetményt 2016. január 1-jétől alacsonyabb összegben határozta meg, mint azt az előző év illetményt megállapító jogerős bírósági ítélet. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a Kjt. 24.§ (2) bekezdés alapján alkalmazandó Mt.58.§-ban foglaltakra figyelemmel csökkenthető csak jogszerűen egyoldalúan. A munkáltató jogszerűen intézkedhetett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban azt csak az addigi illetmény csökkentése nélkül tehette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. A felperest tehát olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes az előző évi illetményét is helyesen állapította volna meg, így megalapozott a felperes 2016. évre előterjesztett illetménykülönbözet iránti igénye.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [10] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte perköltsége megfizetése mellett. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés és a 66.§ (7-9) bekezdések megsértésére hivatkozott.
- [11] Álláspontja szerint a Kjt. 66.§ (9) bekezdés a) pontja kógens szabályként rögzíti, hogy az alapfokú végzettséget igénylő munkakör betöltése esetén a közalkalmazottat garantált illetményként legalább a kötelező legkisebb munkabérnek megfelelő összeg illeti meg. A megilleti szó használata tehát jogosultságot fogalmaz meg a fenti feltételeknek megfelelő közalkalmazottak esetében.
- [12] A Kjt. 66.§ (9) bekezdésének helyes értelmezése a Kjt. 21.§ (3) bekezdésével összhangban nem tartalmaz előírást arra, amely szerint kötelezettség lett volna 2013. augusztus 1-jétől a felperes bértábla szerinti illetményének összegét a minimálbér összegére

kiegészíteni és az így elért összeget külön sorban szerepeltetni, úgy, hogy erre olyan munkáltatói intézkedést hozzon, amelyben a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentését is megjeleníti.

- [13] Vitatta, hogy a minimálbér megbontás, külön sorban történő feltüntetés, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentéséről, átsorolásáról szóló írásbeli döntés kötelező lett volna.
- [14] Álláspontja szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt saját belátása szerint a garantált illetménybe „beszámíthatta”, átcsoportosíthatta, irányadónak tekintve a kinevezés szerint járó teljes illetmény csökkentésének tilalmát.
- [15] A kormányrendeletek csak „zsinórmértéket” határoznak meg, de nem tekinthetők a közalkalmazott besorolás szerinti illetménye önálló elemének, melyet külön sorba kellene szerepeltetni. Utólagos hozzászámításról, átnevezésről azért nem beszélhetünk, mert 2013. augusztus 1-je előtt is a garantált illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész szokásos „egybeszámításával” biztosította a munkáltató a garantált illetményminimum éves összegét.
- [16] Ténylegesen nincs a közalkalmazott kinevezés szerinti illetményének egészét érintő csökkenés, amely a munkáltatói intézkedés, illetményhatározat készítését írná elő.
- [17] A törvényszék ítéletének indokolásában nem lát lehetőséget arra, hogy a munkáltató külön írásbeli intézkedése nélkül a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt a minimálbér fedezetének tekintse és nem ad arra sem magyarázatot, hogy az átcsoportosítást, egybeszámítást milyen jogi hivatkozással tekinti meg nem engedhetőnek, utólagos munkáltatói lépésnek, főként miután a 2013. augusztus 1-je előtti munkáltatói döntések is ugyanezt a módszert követték. Miért kellene a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt munkáltatói döntés (írásbeli határozat) formájában módosítani, átsorolni, csökkenteni. Miért nem kezelheti ezt a saját döntésen alapuló illetményrészt a munkáltató tetszése szerint, hiszen a közalkalmazottnak ezen illetményelemre a védettséget jelentő alanyi jogosultsága nem áll fenn.
- [18] A törvényszék a Kjt. 66.§ (7-8) bekezdéseiben és (9) bekezdés b) pontjában (helyesen: a) pontjában) foglaltakat tévesen értelmezte és így helytelen következtetést vont le a mulasztására és ezáltal a felperes részére megfizetni elmulasztott illetményre, az összilletmény 2016. évre megállapított csökkenésére. A Kjt. 21.§ (3) bekezdés alapján a közalkalmazotti kinevezési és kinevezésmódosítási döntések kötelező tartalmi elemeire vonatkozó törvényi előírásokat is figyelmen kívül hagyta, a minimálbért nem egyszerű zsinórmértéknek tekintette, hanem a közalkalmazotti illetmény önálló, alanyi jogosultsággá lett elemének, kizárva a munkáltatót abból, hogy a saját mérlegelésén alapuló illetményrészt írásbeli döntés nélkül hozzászámíthassa.
- [19] Álláspontja szerint jogszerű és pusztán technikai körülmény, hogy a

garantált illetményelem és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egybeszámításával érte el a minimálbérnek megfelelő összeget. A Kjt. szerint, a garantált illetményhez viszonyította a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt és nem a kormányrendeletben meghatározott összeghez, amely nem jelent semmiféle jogszabálysértést, hiszen a viszonyítási alapot a törvényi besorolás szerinti illetmény, azaz a mindenkori illetménytáblázat szerinti garantált illetmény adja. A kormányrendeletekben meghatározott garantált illetmény csak egy irányadó mértéknek tekinthető, de az még ettől nem vált a közalkalmazotti illetmény részévé. A felperes havi fizetési jegyzékei szokásos bontásban tartalmazzák az egyes illetményelemeket, tájékoztató célt szolgálnak, annak érdekében, hogy az illetményiratok ellenőrizhetőek legyenek.

- [20] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását és perköltsége megállapítását kérte annak helyes tényállása és jogi indokolása alapján. Álláspontja szerint a 2015. és 2016. évekre a teljes illetmény kizárólag a felek közös megegyezése alapján lett volna csökkenthető a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 58.§-a alapján, ennek hiányában el kellett volna érnie legalább a 2014. évben jogszerűen megállapított pótlékok nélküli teljes illetményt, azaz a 125.900 forintot. Hivatkozott a Kjt. 66.§ (9) bekezdés és 85/A.§ 1) és m) pontjai szerint arra, hogy a közalkalmazott számára az Mt. 45.§ és 58.§ alapján olyan írásbeli tájékoztatást kell adni a kifizetett illetményről, amelyből az elszámolás helyessége ellenőrizhető. A rendvédelmi ágazati pótlék a havi illetményen felüli olyan illetményelem, amely az alapbérbe, mint illetménybe nem számít bele, s a korábban megjelölt jogcímű és összegű kereseti igényt nem érinti.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [21] Az alperes felülvizsgálati kérelme a következők szerint nem megalapozott.
- [22] A Kúria számos döntésében kimondta, hogy a közalkalmazott garantált illetménye és a megállapított illetménye nem azonos fogalmak (Mfv.II.10.390/2016/5., Mfv.II.10.414/2016/6., Mfv.II.10.550/2016/4.), a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében, 79/E. §-ában, 85/A. § 1) pontjában meghatározott rendelkezések alapján figyelemmel a 390/2012.(XII.20.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdésére, valamint a kötelező legkisebb munkabért évenként meghatározó kormányrendeletekre is.
- [23] Mindebből következően a Kjt. 66. § (9) bekezdés a) pontjában előírtaknak megfelelően 2013. augusztus 1-jétől a felperes garantált illetményének kellett elérnie a kötelező legkisebb munkabérnek megfelelő összeget, amely a 390/2012. (XII.20.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése szerint ekkor havi 98.000 forint volt, 2014. január 1-jétől a 483/2013.(XII.17.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése szerint havi 101.500 forint, 2015. január 1-jétől a

347/2014. (XII.29.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése alapján havi 105.000 forint volt, míg 2016. január 1-jétől a 454/2015. (XII.29.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése alapján havi 111.000 forint volt.

- [24] A kinevezés szerinti illetményben a feleknek meg kell állapodniuk. A jogszabály kötelező rendelkezésén alapuló rész a garantált illetmény és a pótlékok, míg a garantált illetményt növelő részre, azaz a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészre nézve és annak módosítását illetően a munkáltatót írásbeli intézkedési kötelezettség terheli, intézkedését a közalkalmazottal jogszerűen közölnie kell.
- [25] Nem volt vitatott, hogy a felperes garantált illetménye 2016. január 1-jétől a minimálbér összegének figyelembevételével került kiegészítésre, amelyre az alperes írásbeli intézkedésében a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről csoportosított át összeget. A felperes 2016. évi illetménye (garantált illetmény és munkáltatói döntésen alapuló illetményrész együttes összege) azonban az előzőekből következően annnyival lett magasabb, amennyivel a garantált illetménye növekedett. Ezért az alperes 2016. évben jogszerűen megtehetette, hogy intézkedett arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban ezt jogszerűen csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül tehette meg. Ez az elv akkor is irányadó, ha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni, mintha az alperes a 2015. évi, illetve a 2014. évi illetményét helyesen (101.500 + 24.400 forint, azaz 125.900 forintban) állapította volna meg. Az alperes fenti illetményösszegeknél alacsonyabb mértékben határozta meg a felperes 2016. évi illetményét, így havi (125.900 forint - 117.079 forint) 8.821 forint különbözet megfizetésére köteles.
- [26] Mindezekre tekintettel a felperest a felek által nem vitatott összegű illetménykülönbözet és kamata illeti meg.
- [27] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján az indokolás kiegészítésével hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [28] A pereszes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárási költségét.
- [29] A le nem rótt 50.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték mértékét az Itv. 50.§ (1) bekezdés II. fordulata határozza meg, amelyet az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam visel.
- [30] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § 1) pontja zárja ki.
- [31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. április 25.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Bors Szilvia
s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző